

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра фізичної географії та картографії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

Олександр ГОЛОВКО

сертис 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
освітня програма

другий (магістерський)

10. Природничі науки

106 Географія

Географія;

Картографія, геоінформаційні системи і
дистанційне зондування Землі

спеціалізація
вид дисципліни
факультет

обов'язкова

геології, географії, рекреації і туризму

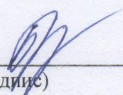
2022 / 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету геології, географії, рекреації і туризму
«30» серпня 2022 року, протокол № 9

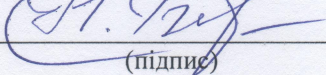
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Прасул Ю.І., к. геогр. н., доцент кафедри фізичної географії та картографії
Пересадько В. А., д. геогр. н., професор кафедри фізичної географії та картографії;

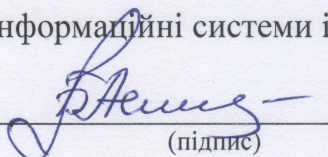
Програму схвалено на засіданні кафедри фізичної географії та картографії
Протокол від «23» червня 2022 року № 10

Завідувач кафедри фізичної географії та картографії

_____ (Юлія ПРАСУЛ)
(підпис) (прізвище та ініціали)

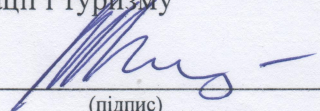
Програму погоджено з гарантами освітньо-професійних програм:

Гарант ОПП «Географія»
_____ (Наталя БУБИР)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Гарант ОПП «Картографія, геоінформаційні системи і дистанційне зондування Землі»

_____ (Анатолій БАЙНАЗАРОВ)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету геології, географії, рекреації і туризму
Протокол від «29» серпня 2022 року № 7

Голова науково-методичної комісії
факультету геології, географії, рекреації і туризму

_____ Олександр ЖЕМЕРОВ
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програма виробничої практики укладена відповідно до освітньо-професійних програм «Географія» та «Картографія, геоінформаційні системи і дистанційне зондування Землі» підготовки магістрів за спеціальністю 106. Географія.

1. Опис виробничої практики

1.1. Метою практики є закріплення теоретичних знань студентів, оволодіння новими сучасними методами, формами організації та засобами науково-дослідницької діяльності, прийомами наукового аналізу географічних процесів; засвоєння і закріплення фахових професійних навичок, застосування їх на конкретному робочому місці.

1.2. Основні завдання виробничої практики:

- закріплення студентами теоретичних знань одержаних під час вивчення загальних курсів у відповідності до навчальних планів;
- закріплення на практиці знань зі спеціальних курсів з ландшафтного планування, проектування та землевпорядкування;
- формування у студентів професійних умінь та навичок проведення науково-дослідницької діяльності, застосування методології та різноманітних методів географічних досліджень;
- збирання, систематизація та узагальнення фактичного матеріалу для його подальшого використання при виконанні кваліфікаційної роботи та особистих наукових досліджень студентів;
- проведення необхідних експериментів та спостережень (анкетування, опитування), збір статистичної інформації та первинна обробка статистичних даних;
- апробація ідей та задумів наукового дослідження, що будуть виноситися на захист (підготовка до участі у наукових конференціях, конкурсах студентських наукових робіт та інших стипендіальних програмах);
- ознайомлення з роботою установи та організації, її структурою та напрямками діяльності;
- виконання конкретного обсягу роботи на робочому місці з ландшафтного планування, проектування та землевпорядкування з метою закріплення професійних навичок.

1.3. Кількість кредитів: 7.

1.4. Загальна кількість годин: 210.

1.5. Характеристика виробничої практики	
Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й (магістр)	1-й (магістр)
Семестр	
2-й	2-й

1.6. Заплановані результати:

- Здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді;
- Здатність використовувати професійно профільовані знання і практичні навички для вирішення конкретних практичних задач;
- Уміння використовувати сучасні знання географічних наук для отримання нових наукових результатів у галузі дослідження, володіти сучасними методами, формами організації та засобами науково-дослідницької діяльності, прийомами наукового аналізу у сфері з ландшафтного планування, проектування та землевпорядкування;
- Володіння загальнонауковими та спеціальними методами географічних досліджень, застосування дослідницьких навичок збору, обробки, аналізу географічної інформації;
- Уміння аналізувати, оцінювати та прогнозувати явища і процеси з ландшафтного планування, проектування та землевпорядкування;
- Володіння новими інформаційними і комп'ютерними технологіями дослідження;
- Здатність до спільної творчої діяльності, до ефективних комунікативних взаємодій, застосування набутих знань на конкретному робочому місці.

2. Організація практики та зміст діяльності студентів-практикантів.

Зміст виробничої практики студентів освітнього рівня «магістр» визначається її метою. З одного боку, він передбачає збір фактичного матеріалу і проведення досліджень, необхідних для підготовки кваліфікаційної роботи, з іншого – включає в себе сукупність робіт, які необхідно виконати на робочому місці конкретної бази практики з метою підвищення професійно-кваліфікаційного рівня практиканта.

У якості бази виробничої практики виступає виробниче підприємство, заклад та інша установа, з якою укладено договір про проведення виробничої практики.

При проходженні практики студент-практикант зобов'язаний виконувати правила внутрішнього розпорядку підприємства, суворо дотримуватися трудової дисципліни, приймати участь у громадському житті трудового колективу підприємства.

Щоденна робота студента-практиканта полягає у збиранні та вивченні інформаційних матеріалів за програмою практики, оформленні документації, заповненні щоденника виробничої практики, який видається студенту на початку практики.

Керівництво виробничою практикою здійснюється досвідченими викладачами кафедри університету і призначеним фахівцем від підприємства та передбачає контролювання виконання програми практики та дотримання трудової дисципліни.

Під час проходження виробничої практики студенти знайомляться з:

- історією підприємства, його розміщенням, місцем у своїй галузі та значенням для регіону;

- структурою підприємства, основними підрозділами та напрямками їх діяльності;
- основними професійними обов'язками відповідно до посадової інструкції.

Під час виробничої практики передбачається обов'язкове виконання кожним студентом індивідуального завдання, яке видається керівником практики від університету.

Індивідуальне завдання. Кожному студенту на період виробничої практики видається індивідуальне завдання, яке тісно пов'язане з майбутньою кваліфікаційною роботою. Виконання індивідуального завдання передбачає наступне:

- розкриття теоретичних аспектів дослідження (аналіз понятійно-термінологічного апарату, характеристика чинників та факторів тощо);
- викладення методології та методів дослідження (розкриття методологічних основ дослідження, обґрунтування вибору вихідних даних для аналізу, опис основних етапів та конкретних методів дослідження);
- збір та первинний аналіз даних, побудова графічних та картографічних моделей, їх аналіз.

Виробнича практика проходить у три етапи – підготовчий, робота на робочому місці конкретної бази практики та камеральний.

Підготовчий етап передбачає проведення інструктажу студентів з техніки безпеки, ознайомлення студентів з програмою практики, затвердження конкретних напрямів досліджень відповідно до майбутньої кваліфікаційної роботи, роботу в Центральній науковій бібліотеці Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, кафедральних бібліотеках, Харківській державній науковій бібліотеці імені В. Г. Короленка та інших організаціях з метою збору літературних джерел, статистичної інформації за темою кваліфікаційної роботи.

Другий етап (робота на робочому місці) включає закріплення теоретичних знань на практиці, оволодіння студентами навичок роботи за фахом, формування статистичної бази даних за темою кваліфікаційної роботи.

Камеральний етап передбачає виконання наступних видів робіт:

- систематизація та узагальнення літературних джерел, обробка фактичного матеріалу (статистичних даних, результатів власних експериментів тощо).
- виконання індивідуального завдання, оформлення його у вигляді індивідуального звіту;
- складання звіту за результатами роботи на робочому місці.

3. Форми звітності студента про практику.

По закінченню виробничої практики студенти повинні:

- здати заповнений щоденник практики з відмітками керівника з місця проходження практики;
- підготувати та скласти звіт про роботу на робочому місці;
- виконати індивідуальне завдання та презентувати отримані результати у вигляді звіту на засіданні кафедри.

4. Норми оцінювання роботи студентів під час виробничої практики.

Оцінка за практику виставляється з урахуванням роботи студентів на всіх її етапах.

Підсумки практики доповідаються керівником та обговорюються на засіданні кафедри.

5. Схема нарахування балів

Вид роботи	За звітну документацію	За захист результатів практики
Кількість балів	60 б.	40 б.
Розбаловка за видами роботи	Повнота розкриття актуальності теми дослідження – до 5 б.; Коректне визначення об'єкту та предмету дослідження – до 10 б.; Повнота розкриття методів дослідження – до 5 б.; Повнота та якість викладення основних результатів дослідження – 25 б.; Грамотність оформлення текстового матеріалу – до 5 б.; Якість оформлення графічного та картографічного матеріалу – до 10 б.	Якість та повнота розкриття теми дослідження під час виступу – до 10 б.; Дотримання структури презентації – до 5 б.; Відповідність висновків меті та завданням дослідження – до 5 б.; Дотримання часу відведеного на виступ – до 5 б.; Відповіді на запитання студентів та викладачів – до 10 б.; Участь у дискусії – до 5 б.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види освітньої діяльності під час практики	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
50-100	зараховано
1-49	не зараховано